

A Historiographical Analysis of Translation Histories in Iran: The Case of Iranian Scholarly Journal Articles

Fatemeh Parham

Department of English Translation Studies

Allameh Tabataba'i University, Tehran, IRAN

Parviz Rassouli

Department of English Translation Studies

Allameh Tabataba'i University, Tehran, IRAN

ABSTRACT

Translation history has emerged as a vibrant field of inquiry stimulating a wealth of scholarship on translation traditions. There is a need for a historiographical metareflection of the relevant scholarly publications to delineate diverse features of translation histories. This study thus aims to offer a historiographical analysis of the Iranian scholarly journal articles concerned with the history of translation in Iran. The aim was to unravel different historiographical aspects therein, including the examined historical periods, text genres, language pairs, individuals (translator and authors), and works, as well as the frequent research themes and employed theoretical frameworks. The findings indicate that the study of translation history in Iran houses diverse methodologies and points of emphasis. This body of research reflects the historical and contextual particularities of Persian translation tradition as well as Iranian academia, displaying a unique historiographical tradition at work. Although the relevant scholarship remains fragmented, recent advancements in translation studies in Iran have the potential to introduce new perspectives, guiding the scholarly community towards a more cohesive and informed approach to doing translation history in Iran.

KEYWORDS: historiographical tradition, historiography, Iran, metareflection, translation history

فرا تحلیل پژوهش‌های تاریخ ترجمه در ایران با رویکرد تاریخ‌نگاری: بررسی مقالات علمی منتشر شده در نشریات دانشگاهی

فاطمه پرهام

گروه مترجمی زبان انگلیسی

دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

پرویز رسولی

گروه مترجمی زبان انگلیسی

دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

تاریخ ترجمه در سال‌های اخیر به یکی از حوزه‌های نوظهور و پویا در مطالعات ترجمه مبدل شده و موجب شده است پژوهش‌های بسیاری به موضوع تاریخ و سنت‌های ترجمه بپردازند. افزایش پژوهش‌های مرتبط با حوزه تاریخ ترجمه ایجاب می‌کند که فراتحلیلی با رویکرد تاریخ‌نگاری از آثار علمی موجود در این حوزه صورت گیرد تا ویژگی‌ها و مضامین این پژوهش‌ها را به روشنی مشخص نماید. پژوهش حاضر با هدف فراتحلیل مقالات علمی منتشر شده در نشریات دانشگاهی ایران که به موضوع تاریخ ترجمه در کشور پرداخته‌اند، با رویکرد تاریخ‌نگاری انجام شده است. در این راستا، مقالات منتخب از حیث دوره‌های تاریخی بررسی شده، ژانر متون تحلیل شده، جفت‌های زبانی، مترجمان و نویسندگان و آثار بررسی شده، مضامین پرتکرار پژوهشی و چارچوب‌های نظری به کاررفته مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج حاصل نشان می‌دهد که پژوهش‌های موجود در حوزه تاریخ ترجمه در ایران از تنوع روشی و محتوایی برخوردارند و به نحوی بازتاب ویژگی‌های تاریخی سنت ترجمه فارسی و نظام دانشگاهی کشور هستند. این یافته‌ها نشان‌دهنده شکل‌گیری نوعی سنت متمایز در تاریخ‌نگاری ترجمه در ایران است. با وجود پراکندگی نسبی در پژوهش‌های مرتبط با تاریخ ترجمه در ایران، روند روبه‌رشد مطالعات ترجمه در ایران ظرفیت آن را دارد که با بازاندیشی و سامان‌دهی بهتر، افق‌های تازه‌ای برای پرداختن به تاریخ ترجمه در کشور بگشاید.

واژگان کلیدی: سنت تاریخ‌نگاری، تاریخ‌نگاری، ایران، فراتحلیل، تاریخ ترجمه